

NÄRINGSGLIV

Måndag 15 mars 2010

SVENSKA DAGBLADET

Nästa steg: surdegships med inbyggda skraplotter

OLLE ZACHRISON, Efterbörsen sid 27

SVAG VIND UTAN POLITISK KRAFT

E24-analysen sid 6

Hjälparbetet efter tsunamin i Thailand gav sjuksköterskan Emilie Tingström modet att starta eget som begravningsentreprenör.

FOTO: INGVAR KARMHED

Gubbvælde på Mauds hemmaplan

Det råder gubbvælde på näringsminister Maud Olofssons egen bakgård. Bland cheferna i regeringskansliet är över 60 procent män och nya siffror som SvD tagit fram visar på en tvärnit i utvecklingen. sid 4-5

Nu växer hotet om konflikt.

SvD:s Cecilia Axelsson om att sex fackförbund i helgen har tackat nej till medlarnas bud. sid 7

FOTO: MAGNUS H. NEIDEMAN

Världskrig med datorn som vapen

Cyberkrigföring har seglat upp som ett nytt stort konfliktområde. I många länder bygger militären snabbt upp sin kapacitet att både skydda landet från angrepp via datorerna och genomföra egna it-attacker. Utan ett enda skott kan de lamslå ett helt land. sid 24-25

Familjärt avsked

INNOVATION Emilie Tingström tog ett ovanligt steg mitt i yrkeslivet och lämnade sjuksköterskejobbet för att bli begravningsentreprenör. Hennes hjälpinsatser efter tsunamin i Thailand gav henne en knuff i ryggen att växla spår till en verksam-

het som hon hoppas breddar bilden av vad en begravningsbyrå står för. Hon vill se sin byrå som en komplett avskedstjänst.

-I Sverige har döden flyttat över till institutioner och är något som vi mitt i livet inte vill ha med att göra, säger hon. sid 26-27

• Tivolimaskinen som ger dig bra vibrationer • Blågul strategi i nanoskala • Ständig förnyare av insidan. Mer på SvD Näringsliv Innovation: svd.se/innovation

BÖRSEN	+2,1 OMX-Stockholm	+0,6 Dow Jones	+1,8 Nasdaq	+0,3 Oslo	+0,3 Köpenhamn	+3,0 Helsingfors	+1,1 Frankfurt	+0,5 London	+0,4 Euronext	+6,0 Tokyo
--------	-----------------------	-------------------	----------------	--------------	-------------------	---------------------	-------------------	----------------	------------------	---------------

Outsourcing

Försäkringssystem

Integrationer

Webbutveckling

Verksamhetssystem för försäkringsbranschen

Låt Softronic ta hand om er IT!

www.softronic.se

SOFTRONIC

Ystad bygger ny arena

NCC har fått i uppdrag av Ystads kommun att bygga Ystads nya arena för cirka 240 miljoner kronor. Den nuvarande Österport-hallen ska byggas om och bildar tillsammans med en nybyggd badanläggning den nya arenan. NCC hoppas kunna inleda byggarbetet någon gång i höst, enligt ett pressmeddelande från bolaget.

TT

3,2

procent ökade RNB:s försäljning i februari jämfört med samma månad 2009, JC och Polarn O Pyret ingår i RNB.

Vulkanutbrott dämpade koldioxidhalt

Hur kan en stor nedisning ha inträffat när koldioxidhalterna var höga? Klimatskeptiker ställer ofta den frågan, men nu tycks det finnas ett enkelt svar: halterna var när allt kommer omkring inte så höga, i varje fall inte för 444 miljoner år sedan, i början av den kraftfulla istid som utvecklades på den södra superkontinenten Gondwana, skriver New Scientist. Kol13-analyser av bergarter som bildades vid den tiden visar att koncentrationen av koldioxid var relativt låg. Förklaringen är enligt amerikanska forskare ett stort vulkanutbrott som dämpade halterna och kylde ned klimatet.

FOTO: WAMENFENTON/AP

Ett stort vulkanutbrott dämpade medeltemperaturen på jorden.

Begravningsbyrån Grindstolpen har som affärsidé att hjälpa människor att ta avsked när en anhörig avlider, inte bara vid själva begravningen.

FOTO: INGVAR KARMHED

Hon skyltar med döden

VÅG GAV KRAFT Med döden som affärsidé har Emilie Tingström i Uppsala banat väg för en förnyelse på begravningsområdet. Hjälparbetet efter tsunamin i Thailand gav sjuksköterskan kraft och inspiration att byta bana.

niskor var oförmögna att hantera en död som ryckt ifrån dem nära och kära.

Emilies tips till en förnyare

- Ska du starta eget – brinn för din idé och var beredd att jobba mycket.
- Ställ in dig på att det även kommer motgångar och att det är tufft i början.
- Tänk kreativt i marknadsföringen, eftersom pengar är en bristvara till att börja med.
- Gör realistiska ekonomiska kalkyler och tveka inte att ta hjälp av specialister på områden du inte kan.

Hon erbjuder anhöriga att vara med när hon lägger en död person i kistan. De flesta kunder brukar vara tveksamma först men när de väl varit med om detta brukar de känna en frid. Hos många infinner sig en lyckokänsla.

–Det här kunde vi förr i tiden, när människor dog hemma. Nu när det är så institutionaliserat känns det läskigt att vara med och ta detta naturliga avsked.

Det har varit tufft i början som egenföretagare. Först förra året började hon ta ut egen lön i bolaget. Hittills har Emilie Tingström som extrahjälp haft några personer på timanställningsbasis.

–Nu är jag i någon slags brytpunkt och behöver nog snart anställa någon mer permanent.

Hon hoppas att hennes sätt att arbeta som entreprenör inom begravningsområdet ska få efterföljare.

–Jag är absolut inte rädd för att någon kopierar min affärsidé. Tänk dig att jag än så länge är den enda i Sverige som har en likkista i skyltfönstret. Vad är det för konstigt med det? Det är ju det som min affärsidé handlar om.

KLAS ANDERSSON

08-135270, klas.andersson@svd.se

STRÅHATTAR & BATTERIER EN BOK OM KVINNORS ENTREPRENÖRSKAP DÅ OCH NU

Emilie Tingström är en av de kvinnliga entreprenörer från förr till nu som finns med i boken Stråhattar & Batterier, utgiven av Centrum för Näringslivshistoria. Den kom ut för en vecka sedan, på den Internationella kvinnodagen.

Tre butiksfönster vetter mot en trottoar i centrala Uppsala. Bakom ett fönster står en likkista, bakom det andra ligger en bordercollie och i det tredje ser den förbipasserande en grind och i dess bakgrund vacker natur och en väg som skymtar fram.

–Jag vill med fönstret med grinden skapa en fantasifull känsla och också få bort de olustkänslor som kan förknippas med en begravningsbyrå, säger Emilie Tingström.

Jodå, hunden är livs levande. Det bekräftas av en svansviftning. Det händer att förbipasserande som ser Enya i fönstret tror att hon är död för att anknyta till affärsidén.

–Hon är min bästa kundmottagare.

Drygt fem år tillbaka i tiden deltog sjuksköterskan Emilie Tingström som hjälparbetare i det psykiskt tunga i spåren av tsunamikatastrofen i Thailand. Hon trodde först att hon skulle plåstra

om människor och byta bandage. Men uppdraget visade sig vara att plåstra om människors ledsna och vilna själar.

–Det jag märkt i arbetet som sjuksköterska – att det fanns en stor rädsla för döden både bland mina arbetskamrater och bland anhöriga – blev extremt tydligt när jag var där i Thailand. Jag märkte också att jag kunde hjälpa människor i mitt sätt att vara, mitt i allt det fruktansvärda.

Emilie Tingström konstaterar att konfrontationen med människor som mött – och i många fall dött i – tsunamin påverkade henne oerhört mycket.

I arbetet som sjuksköterska hade hon tagit för vana att bearbeta känslor och tankar kring döende patienter med sina arbetskamrater.

Hjälpsatsen i det asiatiska landet förstärkte hennes insikt om att det behövde göras mer för att sätta döden som en naturlig del på livets karta. Många män-

Smärtan styrs av generna

Människor har olika smärtrösklar. Vissa kan skära sig eller bryta benet utan att visa några kraftiga reaktioner, medan andra skriker högt för det minsta. Nu har forskare i Storbritannien funnit att känsligheten bestäms av vår arvs massa. En särskild gen, kallad SCN9A, styr våra smärtförnimmelser. Slutsatsen blir att människor faktiskt är olika känsliga för smärta, och att detta är svårt att kontrollera hur mycket vi än försöker.

TT

FOTO: SCANPIX

Skanska bygger i Florida

Skanska har fått i uppdrag att bygga ett nytt huvudkontor för den amerikanska staden Gainesvilles regionala driftenhet. Ordern är värd motsvarande cirka 350 miljoner kronor och räknas in i orderingången för första kvartalet 2010, enligt ett pressmeddelande från Skanska. Huvudkontoret kommer att omfatta nio byggnader om totalt cirka 25 000 kvadratmeter som ska stå klara i oktober 2011.

TT

Alecta säljer

Fastighetsbolaget Hufvudstaden köper två fastigheter i centrala Göteborg för 175 miljoner. Säljare är pensionsbolaget Alecta. Fastigheterna har en uthyrningsbar yta på 4 100 kvadratmeter och ligger på Fredsgatan intill NK-varuhuset, som redan ägs av HS.

TT

Enya Tingström bytte från sjuksköterskeyrket och gav sig in i begravningsbranschen. Redan i skyltfönstret möts kunden av en likkista: "Jag vill med fönstret med grinden skapa en fantasifull känsla och få bort de enkla känslor som kan förknippas med en begravningsbyrå." Hunden Enya är hennes bästa kundmottagare.

FOTO: INGVAR KARHED

TILL SIST
KRÖNIKA

OLLE ZACHRISON

Dubbel prylycka varar inte länge

Det började med en chockrosa sparkcykel som min fyraåriga dotter fick på sin födelsedag. När jag betraktade denna trehjuliga skapelse som smarta marknadsförare från supermakten i väst låtit tillverka i supermakten i öst, slog det mig att få saker bara har en funktion nuförtiden.

Till cykeln fanns nämligen klistermärken med prinsessmotiv. Sparkcykel och prinsessleksaker i ett, allt för att göra produkten ännu lite mer attraktiv för småtjejer som gillar glitter när de rullar fram i livet.

Jag kom då att tänka på alla vuxenprylar som har dubbla funktionaliteter. Mobilen som även är dator. Röjsågshjälmen som har inbyggd radio. Dammsugaren som också kan blåsa bort löv.

Nu påstår jag inte att multifunktionella prylar är något nytt. Den schweiziska armkniven har ju funnits ett bra tag.

Men det känns som att mycket av dagens marknadsföring bygger på att addera "mervärde" så att produkterna ska sticka ut.

Längst har det gått inom den så innovativa livsmedelsindustrin. I butikshyllorna kryllar det av matvaror som lockar

med "dubbelt upp". Här finns kaviarosten för ostråttan som även gillar fisk, Bragokexen med fullkorn för den som både är sötsugen och vill känna sig nyttig.

Just godistillverkarna är traditionellt bra på att fördubbla värdet med en explosiv blandning av socker och leksaker. Redan på 70-talet kom ju Kinderägget och gav alla snälla barn både choklad och "någonting man kan leka med", som deras slogan löd.

Nästa steg borde rent logiskt bli produkter med trefaldiga funktioner. Jackan med gps som dessutom går att använda som sovsäck. Surdegschipsen som också innehåller små trisslotter.

Eller kanske går vi mot en motreaktion. Den funktionella purismen, ett slags prylarnas "slow food". Snart startar väl nytillverkning av mobiler som man endast kan ringa med.

Men reklamarna behöver inte känna sig hotade. De kan alltid slänga på etiketten "original" på dessa enspåriga produkter. Då känns ju även inköpet av en vanlig liter filmjolk som ett aktivt val.

Olle Zachrisson är reporter och krönikör på E24 och Svd Näringsliv. olle.zachrisson@svd.se

KRÖNIKÖRER

MÅNDAG Cecilia Axelsson, Olle Zachrisson
TISDAG Adam Eerlandsson **ONSDAG** Carolina Neurath
TORSDAG Linda Flood **FREDAG** Gunilla von Hall,
Tomas Lundin **LÖRDAG** Klas Andersson, Sara L Bränström